

A szakképzési hozzájárulásra vonatkozó szabályok 2018.

A szakképzési hozzájárulás kötelezettség teljesítését a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Szht.) szabályozza. Az Szht. határozza meg a kötelezettség teljesítésének lehetséges módjait és annak feltételeit.

A gyakorlati képzést szervező hozzájárulásra kötelezettnek a kötelezettsége megállapítása során a gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető gyakorlati képzési normatívák mértékéről és a csökkentő tétel számításáról szóló 280/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet szabályaira is figyelemmel kell lennie.

A szakképzési hozzájárulás havi előleg bevallása és befizetése mellett éves elszámolású kötelezettség.

A kötelezettség teljesítése történhet:

- pénzbeli befizetéssel,
- tanulók, hallgatók gyakorlati képzésével,
- saját munkavállalók képzésével.

1. A szakképzési hozzájárulásra kötelezettek köre

Szakképzési hozzájárulásra kötelezett:

- **a belföldi székhelyű**
 - gazdasági társaság,
 - szövetkezet, kivéve a lakásszövetkezetet, a szociális szövetkezetet, az iskolaszövetkezetet és a közérdekű nyugdíjas szövetkezetet,
 - állami vállalat, tröszt, tröszti vállalat, közös vállalat, erdőbirtokossági társulat, vízgazdálkodási társulat - kivéve a víziközmű-társulatot -, egyes jogi személyek vállalata és a leányvállalat,
 - ügyvédi iroda, végrehajtó iroda és szabadalmi ügyvivő iroda,
 - közjegyzői iroda,
 - a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó,
 - egyéni cég,
 - a szakképzésről szóló törvény¹ 43. § (2) bekezdés *a) - c)* pontjában meghatározott, egyéb szerv, szervezet (a továbbiakban: Szt. szerinti egyéb szervezet), ha az állami adóhatóságnak az erre a célra rendszeresített nyomtatványon bejelenti, hogy a szakképzési hozzájárulást

¹ 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: Szt.)

- a szakképző iskola és a hozzájárulásra kötelezett között létrejött együttműködési megállapodás alapján, az iskolai szakképzésben a nappali rendszerű oktatásban és a felnőttoktatásban, vagy
 - a szakképző iskola tanulója és a hozzájárulásra kötelezett között létrejött tanuló szerződés alapján folytatott gyakorlati képzés szervezésével teljesíti, a választás bejelentését követő hónap első napjától.²
- **kötelezett továbbá a belföldön vállalkozási tevékenységet folytató,**
- külföldi székhelyű jogi személy,
 - jogi személyiséggel nem rendelkező társas cég,
 - személyi egyesülés, egyéb szervezet is,
- ha belföldön telephellyel, fiókteleppel rendelkezik.

2. A kötelezettség teljesítése átalányadózóként, kisvállalati adóalanyként, kisadózóként, illetve Eva adóalanyként

2.1. Átalányadózás esetén

Annak a hozzájárulásra kötelezettnek, aki adófizetési kötelezettségének átalányadó megfizetésével tesz eleget (a továbbiakban: átalányadózó), szakképzési hozzájárulás tekintetében az Szht. alapján nem keletkezik bevallási és elszámolási kötelezettsége, fizetési kötelezettségét az átalányadó megfizetésével teljesíti.

Az átalányadózó egyéni vállalkozók a szakképzési hozzájárulás tekintetében kötelezettséget nem teljesítenek, még abban az esetben sem, ha egyébként alkalmazottakat foglalkoztatnak. Ez azonban azt is jelenti, hogy gyakorlati képzés szervezése esetén nem számolhatnak el kötelezettség csökkentő tételt és esetükben a visszaigénylés lehetősége sem jöhet szóba.

2.2. Kisvállalati adóalanyiság esetén (KIVA)

A kisvállalati adó alanya mentesül a társasági adó, a szociális hozzájárulási adó és a szakképzési hozzájárulás bevallása és megfizetése alól.

2.3. Kisadózóként (KATA)

A kisadózó vállalkozások tételes adóját jogszerűen választó kisadózó vállalkozások mentesülnek az adóalanyiság időszakában az adóalany gazdasági tevékenységével, az általa a bejelentett kisadózónak az adóalanyiság időszakában nyújtott tevékenységére tekintettel teljesített kifizetésekkel, más juttatásokkal és a bejelentett kisadózónak az adóalanytól a tevékenységére, tagsági jogviszonyára tekintettel megszerzett jövedelmével összefüggő

² Az Szt. szerinti egyéb szervek bejelentését az adóhatóság a 'T201, 'T201CSZ és 'T201TSZ jelű nyomtatványokon fogadja.

közterhekkel kapcsolatos kötelezettségek és a szakképzési hozzájárulás megállapítása, bevallása és megfizetése alól.

A KATA megfizetésével a kisadózó vállalkozás nem mentesül a kisadózónak nem minősülő személyek foglalkoztatására tekintettel, illetve a kisadózónak nem minősülő személyek részére juttatott jövedelmek után teljesítendő adókötelezettségek alól.

2.4. Egyszerűsített vállalkozói adó alanyaként (EVA)

Az egyszerűsített vállalkozói adó hatálya alá tartozó adóalany az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvényben³ meghatározott módon teljesíti a szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettségét.

Az adóalany az általa munkaviszony keretében foglalkoztatott minden magánszemély (ide nem értve különösen a tevékenységében személyesen közreműködő tagját, valamint az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény alapján alkalmi munka keretében foglalkoztatott személyt) után, a foglalkoztatás időszakának minden megkezdett hónapjára szakképzési hozzájárulás fizetésére köteles.

Fontos! Ha a társas vállalkozás tagjának személyes közreműködését munkaszerződés alapozza meg, a társas vállalkozásnak a tagjával összefüggésben is teljesítenie kell a szakképzési hozzájárulást.

A szakképzési hozzájárulás mértéke magánszemélyenként havonta a tárgy hónap első napján érvényes minimálbér kétszeresének 1,5 százaléka (4 140 Ft/hó).

Ha az adóalany szakképző iskolával kötött együttműködési megállapodás alapján, vagy a tanulóval kötött tanuló szerződés alapján közreműködik szakképző iskolai tanuló gyakorlati képzésében, akkor szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettségének összegét csökkentheti tanulónként havonta a tárgy hónap első napján érvényes minimálbér kétszeresének 1,5 százalékaival, összesen legfeljebb 4 140 Ft/hó összeggel.

Az adóalany a szakképzési hozzájárulást negyedévenként (ideértve a negyedév első napjától az adóalanyiság megszűnésének napjáig terjedő időszakot is) megállapítja, valamint az egyes negyedévekre megállapított adóelőleget az adóévre vonatkozó EVA bevallásában bevallja.

Az adóalany a szakképzési hozzájárulást (kivéve az adóév utolsó negyedévére megállapított szakképzési hozzájárulást) a negyedévet követő hónap 12. napjáig, az adóév utolsó negyedévére megállapított szakképzési hozzájárulást az EVA megfizetésére előírt határidőig fizeti meg.

3. A szakképzési hozzájárulás alóli mentesülés

Az Szht. a kötelezettség alanyai tekintetében a szakképzési hozzájárulás alóli részleges, vagy teljes mentesülésre vonatkozó szabályokat is tartalmaz.

³ 2002. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: eva tv.)

Nem köteles szakképzési hozzájárulásra:

- a büntetés-végrehajtásnál a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdálkodó szervezet,
- az Eü. tv.⁴ 3. § *f)* pontjában meghatározott egészségügyi szolgáltató - feltéve, hogy az egészségbiztosítási szervvel szerződést kötött és nem költségvetési szervként működik - az egészségügyi közszolgáltatás ellátásával összefüggésben őt terhelő szociális hozzájárulási adóalap után,
- az egyéni vállalkozó a szociális hozzájárulási adóalapja után, ide nem értve az általa foglalkoztatottra tekintettel őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját,
- az egyéni cég, végrehajtó iroda, szabadalmi ügyvivő iroda, ügyvédi iroda, közjegyzői iroda tevékenységében a személyesen közreműködő tag a szociális hozzájárulási adóalapja után, ide nem értve az általa foglalkoztatottra tekintettel őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját, valamint
- a közhasznú nonprofit gazdasági társaság a Tao tv.⁵ 6. számú melléklet *E)* fejezete alapján megállapított kedvezményezett tevékenység ellátásával összefüggésben a társaságot terhelő szociális hozzájárulási adó alapja után,
- az Szt. szerinti egyéb szervezet a szociális hozzájárulási adóalapja után.

4. A kötelezettség mértéke

A hozzájárulásra kötelezett a szakképzési hozzájárulást a naptári évre állapítja meg. A szakképzési hozzájárulás mértéke a szakképzési hozzájárulás alapjának 1,5 százaléka (a továbbiakban: bruttó kötelezettség).

4.1. A szakképzési hozzájárulás alapja

A szakképzési hozzájárulás alapja a hozzájárulásra kötelezettet terhelő szociális hozzájárulási adó alapja.

Az Szht. alkalmazásában szociális hozzájárulási adóalap: Az *Eat*.⁶ 455. § (2) bekezdés *a)-c)* és *h)* pontjában meghatározott adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony alapján, a (3) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel, a 455. § (1) bekezdés *a)-b)* és *e)* pontjában meghatározott adóalap, valamint a 457. § (1) bekezdésében meghatározott adóalap. A 457. § (1) bekezdés alkalmazása során az Szht. szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azon jogi személyt, aki a 2. § (5) bekezdése szerint szakképzési hozzájárulásra nem kötelezett.

⁴ Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eü tv.)

⁵ A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény

⁶ Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény

A tanulószerveződéses tanulókkal összefüggésben megállapított szociális hozzájárulási adó alapja a szakképzési hozzájárulás kötelezettség alapjába nem tartozik bele.

4.2. A szakképzési hozzájárulás alapjának korrekciós tételei

A szakképzési hozzájárulás alapját csökkenti az azon foglalkoztatott természetes személyeknek (munkavállalóknak) a szociális hozzájárulási adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabérének összege, de legfeljebb a kedvezményel érintett munkavállalónként havonta 100 ezer forint, amely munkavállalók munkaviszonyára tekintettel a tárgyhónapban a szociális hozzájárulási adó alanya

a) a pályakezdő munkavállalók után az Eat. 462/B. § (2) bekezdése szerint,

b) a tartósan álláskereső személyek után az Eat. 462/C. § (2) bekezdése szerint,

c) a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás vagy a gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt vagy azt követően foglalkoztatott munkavállalók után az Eat. 462/D. § (2) bekezdése szerint,

d) a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás vagy a gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt vagy azt követően foglalkoztatott munkavállalók után az Eat. 462/D. § (3) bekezdése szerint, vagy

e) a szabad vállalkozási zónában működő vállalkozás által foglalkoztatott új munkavállalók után

a foglalkoztatás első két évében, a d) pont szerinti esetben a foglalkoztatás első három évében igénybe vehető szociális hozzájárulási adókedvezményt érvényesít. Részmunkaidős foglalkoztatott esetén - kivéve a c) és d) pont szerinti esetet - legfeljebb 100 ezer forint arányosan csökkentett része vehető figyelembe. Az előbbieket alkalmazásában részmunkaidős foglalkoztatásnak minősül az a foglalkoztatás, amelynek munkaszerződésben meghatározott időtartama nem éri el a betöltött munkakörre érvényes teljes munkaidőt.

A szakképzési hozzájárulás alapját csökkenti az azon foglalkoztatott természetes személyeknek (munkavállalóknak) a szociális hozzájárulási adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabérének összege, de legfeljebb a kedvezményel érintett munkavállalónként havonta 500 ezer forint, amely munkavállalók munkaviszonyára tekintettel a tárgyhónapban a szociális hozzájárulási adó alanya az Eat. 462/F. §-ában meghatározott, kutatók foglalkoztatása után járó az Eat. 459. § (1) bekezdésében meghatározott adómérték szerinti szociális hozzájárulási adókedvezményt érvényesít. Részmunkaidős foglalkoztatott esetén legfeljebb 500 ezer forint arányosan

csökkentett része vehető figyelembe. Az előzőek alkalmazásában részmunkaidős foglalkoztatásnak az a foglalkoztatás minősül, amelynek munkaszerződésben meghatározott időtartama nem éri el a betöltött munkakörre érvényes teljes munkaidőt.

A szakképzési hozzájárulás kiszámításához

a) a számviteli törvény hatálya alá tartozó egészségügyi szolgáltatóknak az öt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját a számvitelről szóló törvény szerint megállapított éves árbevétele és az egészségbiztosítási szervtől származó árbevétele arányában,

b) az a) pont alá nem tartozó egyéb hozzájárulásra kötelezettnek az öt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját az éves bevétele és az egészségbiztosítási szervtől származó bevétele arányában,

c) a közhasznú nonprofit gazdasági társaságnak az öt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját a számvitelről szóló törvény⁷ szerint megállapított éves árbevételeiből az Szht. 2. § (5) bekezdés e) pontjában meghatározott kedvezményezett tevékenysége és a vállalkozási tevékenysége árbevétele arányában

kell megosztania.

Például:

Az egészségügyi szolgáltató árbevétele 52 000 eFt. Ebből az egészségbiztosítótól származó bevétel 29 900 eFt, a vállalkozási tevékenység árbevétele 22 100 e Ft. A vállalkozásnak 6 fő alkalmazottja van, az éves bérköltség 13 875 eFt. A vállalkozás szociális hozzájárulási adóalapja 12 675 eFt, amely egyben a szakképzési hozzájárulás alapja is.

A teljes árbevételben belül 57,5% az egészségbiztosítótól származó bevétel (29 900 eFt / 52 000 eFt), míg 42,5 %-ot képvisel a vállalkozásból származó bevétele.

A gazdálkodó szakképzési hozzájárulás kötelezettsége a vállalkozási tevékenységből származó bevétel arányában keletkezik, ezért a szociális hozzájárulási adóalapot is ennek megfelelően kell megosztani. (12 675 eFt x 42.5%), azaz 5 386 875 Ft alap után kell a bruttó kötelezettséget megállapítani, amely 80 803 Ft kötelezettséget jelent.

5. Gyakorlati képzéssel történő teljesítés

Kapcsolódó fogalmak

⁷ 2000. évi C. törvény

Gyakorlati képzés:

1. a szakképzésről szóló törvényben meghatározott gyakorlati oktatási tevékenység,

2. a gyakorlatigényes alapképzési szak keretében folytatott gyakorlati képzés részeként szervezett minden olyan oktatási forma, amely a hallgatókat valamely munkakör ellátásához szükséges készségek, képességek és ismeretek megszerzésére készíti fel, és amelyeket a hallgatók az intézményben vagy azon kívül, a munkavégzéshez hasonló feltételek között, a szükséges eszközökön sajátítanak el, azzal, hogy a szükséges eszközök minimumát a szakmai és vizsgakövetelmények, a képzési és kimeneti követelmények tartalmazzák, és a képzés az ehhez szükséges képzési programok alapján folyik,

3. az Nftv.-ben⁸ meghatározott duális képzés keretében folytatott gyakorlati képzés.

Kis- és középvállalkozás:

a) a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. §-a szerinti mikro-, kis- és középvállalkozás,

b) az ügyvédi iroda, végrehajtó iroda, szabadalmi ügyvivő iroda és közjegyzői iroda,

c) a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó,

d) az egyéni cég.

Az alapszabvány összege:

Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény 65. § (4) bekezdése szerint a gyakorlati képzéssel összefüggésben figyelembe veendő alapszabvány összege 2018. évben 480 000 forint/fő/év.

5.1. A tanulószervezés alapján folyó gyakorlati képzés esetén az alapszabvány csökkentő tétel megállapítása

A gyakorlati képzés szervezésével kötelezettséget teljesítők csökkentő tételei

A szakképzési hozzájárulást gyakorlati képzés szervezésével teljesítő hozzájárulásra kötelezett a bruttó kötelezettsége mértékét a 480 000 forint/fő/év alapszabvány alapján a gyakorlati képzési normatívák szerint számított összeggel (a továbbiakban: alapszabvány csökkentő tétel) csökkentheti.

⁸ Nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.)

Az alapsökkentő tétel éves összege - ha a tanulószerveződés hatálya a tárgyév teljes időtartamára fennáll - tanulónként az alapszerveződés éves összegének és a tanulószerveződésben megnevezett szakképzéshez tartozó,

- a) a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény alapján indított szakképzés esetében a rendelet⁹ 1. mellékletében meghatározott szakképzésenkénti súlyszorzó szorzata.
- b) Az Szvtv. alapján indított
 - nappali rendszerű iskolai oktatás és a nappali oktatás munkarendje szerint folyó felnőttoktatás esetében a rendelet 2. vagy 3. számú mellékletében meghatározott szakképzésenkénti súlyszorzó szorzata,
 - esti oktatás munkarendje szerint folyó felnőttoktatás esetében a rendelet 2. vagy 3. számú mellékletében meghatározott szakképzésenkénti súlyszorzó szorzatának 60%-a,
 - levelező oktatás munkarendje szerint folyó felnőttoktatás esetében a rendelet 2. vagy 3. számú mellékletében meghatározott szakképzésenkénti súlyszorzó szorzatának 20%-a.

Amennyiben a tanulószerveződés hatálya a tárgyév teljes időtartamára nem áll fenn, akkor tanulónként az alapszerveződés éves összege az alábbiak szerint számított havi alapszerveződés tételének összege.

A szakképzési hozzájárulási előleg fizetésénél az alapszerveződés tétel havi összegét a tárgyév 1-11. hónapjára vonatkozóan tanulónként az éves alapszerveződés tétel éves összegének egy tizenketted része képezi.

Ha a tanulószerveződés megkötésére hónap közben kerül sor, az alapszerveződés tétel havi összege azon hónap vonatkozásában számolható el a tanuló után először, amelyben a hozzájárulásra kötelezett legalább egy nap gyakorlati képzést teljesített.

Ha a tanulószerveződés hónap közben szűnik meg, az adott hónapra vonatkozóan a havi alapszerveződés tétel összegét az adott hónapból a tanulószerveződés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni.

A tanulószerveződés alapján gyakorlati képzést szervező hozzájárulásra kötelezett további három jogcímen számolható el kötelezettség csökkentő tételt.

Beruházási kiegészítő csökkentő tétel

⁹ a gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető gyakorlati képzési normatívák mértékéről és a csökkentő tétel számításáról szóló 280/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet).

Ezzel a tétellel az a hozzájárulásra kötelezett számolhat, amely kizárólag a gyakorlati képzés folytatásához szükséges beruházást hajt végre. A kiegészítő kötelezettség csökkentő tétel a beruházás aktiválásának évében számolható el.

A beruházási kiegészítő tétel mértéke: évente a tanuló szerződéses tanulók éves létszáma átlagának és az alapszabvány összege

- 1-10 főt foglalkoztató kötelezett esetén 38%-ának,
- 11-50 főt foglalkoztató kötelezett esetén 18%-ának,
- 50 főnél többet foglalkoztató kötelezett esetén 9%-ának

a szorzata.

A beruházási kiegészítő csökkentő tétel számításánál a tanulók éves létszámának az átlagát a tanulók havi létszámának számtani átlaga alapján kell meghatározni.

Az ezen a címen elszámolt csökkentő tétel összege nem haladhatja meg a beruházás - a beruházáshoz nyújtott állami támogatás esetén a támogatás összegével csökkentett - összköltségének a mértékét, és évente legfeljebb 15 millió forint összegben vehető figyelembe.

Ez azt jelenti, hogy ha a gazdálkodó által aktivált beruházás összköltsége meghaladja a foglalkoztatotti létszám, a tanulói átlaglétszám és az alapszabvány százalékos mértékében **megállapított** összeget, akkor csökkentő tételként a rendelet szerint **megállapított** összeg számolható el.

Amennyiben a beruházás összköltsége nem éri el a beruházási kiegészítő tétel megállapított összegét, akkor a beruházás összköltsége számolható el az aktiválás évében.

Abban az esetben, ha a beruházási kiegészítő tétel megállapított összege meghaladja a 15 millió forintot és a beruházás összköltsége is magasabb ennél az összegnél, akkor 15 millió forint számolható el kiegészítő csökkentő tételként a beruházás aktiválásának évében.

Az a gazdálkodó, amely beruházást nem hajtott végre, vagy végrehajtott, de nem aktiválta azt, beruházási kiegészítő csökkentő tételt nem érvényesíthet.

A beruházási kiegészítő csökkentő tétel a havi előleg bevallása során nem érvényesíthető. A csökkentő tétel érvényesítésére kizárólag az éves elszámoló bevallás keretében van mód.

Oktatói kiegészítő csökkentő tétel

Ezen a jogcímen a tanuló szerződés alapján gyakorlati képzést folytató kis és középvállalkozásnak minősülő hozzájárulásra kötelezett csökkentheti bruttó kötelezettségét.

Az oktatói kiegészítő csökkentő tétel mértéke évente és tanulónként az alapnormatíva összegének 21%-a.

Tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétel

A kötelezettség csökkentő tételt a tanulószerveződés alapján gyakorlati képzést folytató hozzájárulásra kötelezett érvényesítheti, ha a gyakorlati képzést a 9. évfolyamon tanulószerveződéses tanulók tekintetében kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyben végzi.

A tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétel mértéke évente és tanulónként az alapnormatíva összegének 25%-a.

5.2. Az egyéb szervekre vonatkozó csökkentő tételek

Amennyiben az egyéb szervezet nem jelenti be az adóhatósághoz azt a körülményt, hogy kötelezettségét tanulószerveződéses tanulók gyakorlati képzésével, vagy a szakképző iskolával kötött együttműködési megállapodással teljesíti, akkor nem válik a szakképzési hozzájárulás alanyává és nem nyílik meg annak a lehetősége sem, hogy az általa szervezett gyakorlati képzéssel összefüggésben a képzésre elszámolható normatívát érvényesíthesse. Ebben az esetben a bejelentkezés utólag nem pótolható, és mivel az Szht. 2. § (1) bekezdés h) pontja nem tartalmaz határidőt (határnapot) a bejelentkezés teljesítése tekintetében, így igazolási kérelem benyújtása sem lehetséges.

Az egyéb szervezetek tekintetében tehát az Szht. folyamatosan lehetőséget biztosít a bejelentés megtételéhez azzal, hogy csak a bejelentését követő hónap első napjától van módja az egyéb szervezetnek az általa tanulószerveződés keretében folytatott gyakorlati képzés finanszírozásához a normatíva visszaigénylésére.

Főszabály szerint az egyéb szervezetek a tanulószerveződéses tanulók gyakorlati képzésével összefüggésben az alapcsökkentő és a beruházási kiegészítő csökkentő tételt érvényesíthetik.

Kivételt képeznek azok az Szt. szerinti egyéb szervezetek, amelyek az agrárpolitikáért, az erdőgazdálkodásért, az élelmiszeriparért, a halgazdálkodásért, a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítésekre történő felkészítés keretében végzett gyakorlati képzés szervezésével teljesítik a hozzájárulási kötelezettségüket. Az említett egyéb szervek az alapnormatíva 100%-ával csökkenthetik bruttó kötelezettségüket.

Az egyéb szervek esetében az előzőek szerint megállapított csökkentő tételek egyben a visszaigényelhető összeget is jelentik.

5.3. Az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzés csökkentő tétele

Az együttműködési megállapodással érintett tanuló esetében a gyakorlati képzési normatíva összegét egy napra meghatározva, az alapnormatíva összegének 130-al történő elosztásával kell kiszámítani.

A szakképzési hozzájárulási előleg fizetésénél az alapsökkentő tétel havi összegét tanulónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyhónapban teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata alapján kell megállapítani. A kötelezettség csökkentő tétel éves összegét tanulónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyévben teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata képezi.

5.4. Hallgatói munkaszerződés alapján folyó gyakorlati képzés esetén elszámolható csökkentő tétel megállapítása

Gyakorlatigényes alapképzési szakon

Az a hozzájárulásra kötelezett, aki a felsőoktatási intézmény hallgatójával kötött hallgatói munkaszerződés keretében gyakorlatigényes alapképzési szak keretében folytatott gyakorlati képzés szervezésével tesz eleget hozzájárulási kötelezettségének, az a gyakorlati képzési normatíva napi összegét az alapnormatíva összegének 100-al történő elosztásával számítja ki.

Duális képzés esetén

A gyakorlati képzésben részt vevő hallgatóra vonatkozóan a gyakorlati képzési normatíva napi összegét az alapnormatíva összegének

- szociális munka alapképzési szakon és a gazdaságtudományok képzési területen 75-tel,
- a műszaki, informatika, agrár és természettudomány képzési területen 56-tal

történő elosztásával kell kiszámítani.

A szakképzési hozzájárulási előleg megállapításánál, illetve fizetésénél a tárgyév 1-11. hónapjára vonatkozóan az alapsökkentő tétel havi összegét hallgatónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyhónapban teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata képezi.

Az éves összeget hallgatónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyévben teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata jelenti.

5.5. Saját munkavállaló képzése

A szakképzési hozzájárulás teljesíthető a hozzájárulásra kötelezett saját munkavállalói számára

- a felnőttképzésről szóló törvényben meghatározott felnőttképzési szerződés és a munka törvénykönyvéről szóló törvény szerinti tanulmányi szerződés vagy
- a tanulmányok folytatására történő munkáltatói kötelezés alapján megszervezett szakmai vagy nyelvi, valamint egyes - a közúti közlekedéssel összefüggő - hatósági képzéseknek a saját munkavállalók képzésére vonatkozó költségek elszámolásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott költségeivel.

Saját munkavállaló képzése esetén a bruttó kötelezettség csökkenthető a tanuló szerződés alapján folyó gyakorlati képzésre számított alapsökkentő tétel, de legfeljebb a bruttó kötelezettség 16,5 százaléka mértékéig.

A költségelszámolás feltételei: a hozzájárulásra kötelezett

- az év 1-6. és 9-12. hónapjában legalább - a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény¹⁰ 4. § (2)-(6) bekezdése szerinti partner- vagy kapcsolódó vállalkozás esetében együttesen számított - 30 fő tanuló szerződéses tanuló gyakorlati képzésével teljesíti részben a hozzájárulási kötelezettségét, és
- az elszámolt képzésről a jogszabályban előírt adatszolgáltatást az állami szakképzési és felnőttképzési szervhez a tárgyévet követő év január 12. napjáig teljesítette. A határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem benyújtásának helye nincs.

6. Elszámolás, visszaigénylés

Az a hozzájárulásra kötelezett, aki a bruttó kötelezettségét részben vagy egészben a tanuló szerződéses tanulók vagy duális képzés keretében megszervezett gyakorlati képzés szervezésével teljesíti, és az alapsökkentő valamint kiegészítő csökkentő tételek összege meghaladja a bruttó kötelezettsége mértékét, kis- és középvállalkozásnak minősülő hozzájárulásra kötelezett esetén a bruttó kötelezettség mértékét meghaladó teljes összeget az állami adóhatóságtól visszaigényelheti.

Nem kis- és középvállalkozásnak minősülő hozzájárulásra kötelezett esetén a bruttó kötelezettség mértékét meghaladó összeg, de legfeljebb a tanuló szerződés, duális képzés alapján számított alapsökkentő tétel igényelhető vissza.

¹⁰ 2004. évi XXXIV. törvény

A visszaigénylési jogosultságot korlátozó szabályok

Az átalányadózó hozzájárulásra kötelezettnek nincs az Szht. szerinti elszámolási és bevallási kötelezettsége, és nem illeti meg a visszatérítés az általa szervezett gyakorlati képzéssel összefüggésben.

Bevallási és fizetési kötelezettség

Előleg

A hozzájárulásra kötelezett az év 1-11. hónapjára vonatkozóan havonta szakképzési hozzájárulási előleget fizet.

Az előleg mértéke a tárgyhavi bruttó kötelezettség azzal, hogy az alapsökkentő valamint az oktatói és a tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétel, illetve saját munkavállaló képzése esetén a pénzügyileg teljesített időarányos költség az előleg befizetésénél figyelembe vehető, és a törvényi feltételek szerint visszaigényelhető.

Elszámolás

A hozzájárulásra kötelezett a szakképzési hozzájárulás alapját és az éves bruttó kötelezettségét, a csökkentő tételek és a levonás éves összegét, valamint a különbözetként mutatkozó éves nettó kötelezettségét maga állapítja meg, elektronikus úton vallja be és fizeti meg a tárgyévet követő év január 12. napjáig az állami adóhatóságnak, illetve ekkor nyílik meg a visszaigénylés lehetősége is.

A kettős könyvvitelt vezető, egészségügyi szolgáltató vagy a közhasznú nonprofit társaság a fizetendő szakképzési hozzájárulás alapjának a meghatározásához szükséges, az üzleti évet követő év ötödik hónap utolsó napjáig az árbevétele összetételének alakulásában bekövetkezett - az éves bevallásában figyelembe nem vett - változása esetén a szakképzési hozzájárulás különbözetét az üzleti évet követő év ötödik hónap utolsó napjáig a társasági adóról készítendő bevallásában vallja be, fizeti meg vagy igényli vissza.

A havi előleg és az éves elszámolás bevallása a '08-as bevallás keretében elektronikus úton történik. Az 1-11. havi előleg bevallás benyújtásának határnapja a tárgyhót követő hónap 12. napja, amely egyben a fizetési kötelezettség teljesítésének határnapja is.

Fontos szabály, hogy az előleg bevallás keretében beruházási kiegészítő csökkentő tétel nem érvényesíthető, az csak az elszámoló bevallásban számolható el.

A befizetett előleg és az éves nettó kötelezettség különbözetét a tárgyévet követő év január 12. napjáig kell bevallani és befizetni vagy a többletbefizetést ettől az időponttól lehet visszaigényelni.

A befizetést a NAV Szakképzési hozzájárulás beszedési – 10032000-06056061 számú – számlára kell teljesíteni.

Gyakran felmerülő kérdések

1. Egyéni vállalkozóként alkalmazottam nincs, és ezért nem kell szakképzési hozzájárulást fizetnem. A nulla forint kötelezettségemről a bevallást be kell-e nyújtanom?

A bevallás - néhány, a törvényben külön nevesített kivételtől eltekintve - mind a magánszemélyek, mind a jogi személyek és egyéb szervezetek esetében általános kötelezettség. Az adóalanyok közül az Art. és más törvények egyeseket közvetve, vagy közvetlenül felmentenek az adóbevallás kötelezettsége alól. Amennyiben azonban valamely adónem vonatkozásában az adó alanyát a bevallási kötelezettség alól jogszabály nem mentesíti, úgy az adó alanyának - függetlenül attól, hogy adókötelezettsége keletkezett-e vagy sem - a törvényben meghatározott időszakonként (és határidőig) az adóhatósághoz bevallást kell benyújtania. Tekintettel arra, hogy az adó alanyának a bevallás alóli mentesítéséről jogszabály a szakképzési hozzájárulás vonatkozásában nem rendelkezik, így azon adózó, aki (amely) a szakképzési hozzájárulás alanyának minősül, köteles a bevallás, illetőleg a nulla értékadatot tartalmazó bevallást helyettesítő nyilatkozat valamelyikének a benyújtására.

2016. január 1-jétől a szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettség alóli mentességről az egyéni vállalkozó az '58-as bevalláson kialakított kódkockába történő jelöléssel is nyilatkozhat.

2. A szakképzési hozzájárulás éves elszámolású adó. Abban az esetben, ha az előleg bevallásakor hibáztam az előleg bevallásomat korrigálni kell, vagy elégséges csak az éves elszámolás keretében az éves kötelezettséget bevallani?

Az adóhatósági ellenőrzés figyelme a bevallási, illetve befizetési kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésére is kiterjed, hiszen a vizsgálat az ellenőrzés során nemcsak az éves adó összegét állapítja meg, hanem kontrollálja az év 1-11. hónapjára vonatkozóan bevallott és befizetett adóelőleg összegét is.

Ennek következtében amennyiben az ellenőrzés ezen adókötelezettség nem, vagy csak részbeni teljesítését állapítja meg, a szabálytalanság rögzítése mellett jogkövetkezményként mulasztási bírság kiszabására is sor kerülhet.

Az önadózás keretében megállapított vagy megállapítani elmulasztott adót, adóalapot az adózó önellenőrzés útján helyesbítheti.

3. Elszámolható-e a normatíva, ha a tanuló szerződésben meghatározott díjra a tanuló nem jogosult, vagy csökkentett összegben jogosult, illetve a tanuló szerződés szünetelése esetén?

A R. a normatíva elszámolhatóságát a hatályos tanuló szerződés alapján a gyakorlati képzéssel történő megszervezéséhez köti. Így, ha a gazdálkodónak a tanuló szerződés alapján a gyakorlati képzés megszervezésének kötelezettsége fennáll – függetlenül attól, hogy a tanuló igazolt vagy igazolatlan mulasztása miatt teljesíthető-e, illetve van-e kifizetés a tanuló részére -, elszámolhatja a kötelezettség csökkentő tétel teljes összegét.

Ha azonban a tanuló szerződés szünetel, a gyakorlati képzést szervező hozzájárulásra kötelezettnek az adott tanuló esetében nincs gyakorlati képzés szervezési kötelezettsége, ezért ezen tanulók tekintetében a tanuló szerződés szüneteltetésének időtartama alatt nem tarthat igényt a szakképzési hozzájárulás kötelezettség teljesítésével összefüggő normatív csökkentő tételre, illetve e csökkentő tétel, vagy annak egy részének visszaigénylésére.

4. Tanuló szerződéses tanulók gyakorlati képzését teljesítési megbízott bevonásával látom el. Elszámolhatom-e a gyakorlati képzési normatíva teljes összegét, vagy arányosítani kell azt a teljesítési megbízott által folytatott gyakorlati képzés arányában?

A Szht. 8. § (5) bekezdése biztosítja a teljesítési megbízott bevonásának a lehetőségét a gyakorlati képzésbe.

A teljesítési megbízott a gyakorlati képzéssel kapcsolatosan felmerült költségei fedezetére díjat jogosult felszámítani.

A R. és az Szht. szabályai sem tartalmazzak olyan szűkítést, amely korlátozná a teljesítési megbízottat igénybevevő gazdálkodót a kötelezettség csökkentő normatíva elszámolása tekintetében, ezért azt teljes összegben érvényesítheti.

5. Hogy kell megállapítani a képzési normatívát, ha a hallgató gyakorlati képzése részmunkaidőben történik?

Abban az esetben, ha a napi képzési idő „részmunkaidőben” kerül meghatározásra, a gyakorlati képzés szervezője a szakképzési hozzájárulás terhére a gyakorlati képzési napokra nem számolhatja el a napi normatíva teljes összegét, csak annak időarányosan csökkentett összegét.

6. Gyakorlati képzést szervező KIVA adóalany a tanuló szerződéses tanuló gyakorlati képzésével összefüggésben visszaigényelheti-e a gyakorlati képzés költségeit?

A Katv. szerinti kisvállalati adóalanyok esetében tekintettel arra, hogy szakképzési hozzájárulási kötelezettség nincs, a kötelezettség gyakorlati képzéssel történő teljesítése sem értelmezhető. Következésképpen, amennyiben

az érintett adóalanyi kör kisvállalati adóalanyként mégis folytat gyakorlati képzést együttműködési megállapodás vagy tanulószerveződés alapján, akkor nem tarthat igényt a szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítésével összefüggő normatív csökkentő tételre, illetve a csökkentő tétel, vagy annak egy része visszaigénylésére, hiszen a nem létező kötelezettséggel szemben kisvállalati adóalanyként nem keletkezhet az említett csökkentő tétel alkalmazására, vagy visszaigénylésre vonatkozó jogosultság sem.

7. Elszámolható-e a normatíva, ha a gyakorlati képzés szervezésére összevontan kerül sor?

Fő szabályként az Szt. 26. § (4) bekezdése értelmében a gyakorlati képzést a szorgalmi időben a szakmai elméleti képzéssel egy héten belüli váltással kell megszervezni – lehetőség van ettől a gyakorlati képzést folytató szervezet és a szakképző iskola közötti megállapodással eltérni, vagyis a gyakorlati képzés „tömbösítésre kerülhet”, azaz összevontan, de a képzésre meghatározott időtartam figyelembevételével is teljesülhet.

Amennyiben a gyakorlati képzést folytató szervezet és a szakképző iskola között létrejött megállapodás alapján a tanév szorgalmi időszakában összevontan kerül megszervezésre a kötelezően kiírt szakmai gyakorlat, a teljes szorgalmi időszak tekintetében a hatályos tanulószerveződés megalapozza a csökkentő tétel elszámolhatóságát, függetlenül attól, hogy bizonyos hónapokban a gazdálkodónál ténylegesen nem folyik gyakorlati képzés.

8. A beruházás kiegészítő csökkentő tétel csak új beruházás esetén számolható el?

A beruházás kiegészítő csökkentő tétel megállapítására vonatkozó szabályok nem tartalmaznak olyan szűkítést, amely szerint a beruházás kiegészítő csökkentő tétel csak új beruházás esetén lenne elszámolható.

Nincs akadálya annak, hogy használt gép vásárlása esetén a gyakorlati képzést folytató gazdálkodó a beruházási kiegészítő csökkentő tételt a kötelezettsége megállapítása során érvényesítse.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal